

REMISSVAR

2024-01-31

Dnr: BO 2023-0298

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av SOU 2023:61 En säker och tillgänglig statlig e-legitimation

(dnr Fi2023/02704)

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Yttrandet avgränsas till följande synpunkter.

Barnkonventionen i betänkandet

Förslagen och bedömningarna rör barn. Barnkonventionen tas trots detta inte upp i betänkandet. Barnombudsmannen vill erinra om att regeringen i propositionen till inkorporeringen av barnkonventionen framhållit att en inkorporering innebär ett förtydligande av att lagstiftaren ska beakta och synliggöra barnkonventionen genom att i förarbeten göra en tydlig koppling till rättigheterna i konventionen. Regeringen hänvisar till strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige (proposition 2009/10:232) och till att det där betonas att det är viktigt att hela lagstiftningskedjan, från utredningsdirektiv till beslut i riksdagen, präglas av ett barnrättsperspektiv och att barnets rättigheter uppmärksammas och fångas upp på ett tidigt stadium i lagstiftningsprocessen. Det anges att kommittéväsendet har en central funktion när det gäller att föra in kunskap och olika perspektiv i det politiska systemet och att ta fram underlag för regeringens beslut inom olika områden. Vidare uttalas att om barnets rättigheter beaktas redan på utredningsstadiet och synliggörs i betänkanden kan det bidra till att fördjupa diskussionen om de framlagda förslagen och ge ett bättre underlag inför det efterföljande lagstiftningsarbetet.¹

FN:s kommitté för barnets rättigheter har också, genom sina senaste rekommendationer till Sverige, bland annat uppmanat staten att säkerställa att barnkonsekvensanalyser är en integrerad del av utredningar som föregår ny lagstiftning och att principen om barnets bästa konsekvent tillämpas i lagstiftningsrelaterade förfaranden.²

7.4.2 Till vilka och på vilket sätt ska den statliga e-legitimationen tillhandahållas?

Förslaget innebär att det för barn under 18 år krävs att barnets vårdnadshavare har lämnat skriftligt medgivande, om det inte finns synnerliga skäl att ändå utfärda

¹ Proposition 2017/18:186, Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter, s. 74 och 95.

² CRC/C/SWE/CO/6-7 p. 6(b) och 18(a).

ett statligt medel för elektronisk identifiering. Barnombudsmannen anser att utredningens överväganden när det gäller förslaget till åldersgräns för krav på vårdnadshavares medgivande behöver utvecklas, inklusive vilka konsekvenser förslaget bedöms få för barn och deras rättigheter. Barnombudsmannen kan inte tillstyrka förslaget i denna del på aktuellt underlag. I sammanhanget noteras att det i betänkandet framgår att i Nederländerna krävs vårdnadshavarens godkännande för barn som är 13 år eller yngre och att för barn som är 14 år eller äldre ska ansökan göras av barnen själva (se avsnitt 5.5).

Föredragande i ärendet har varit chefsjuristen Tove Björnheden.

Erik Henriksson
Stf. barnombudsman

Kopia till
fi.ofa.dof.remisser@regeringskansliet.se